

Vlaams
Parlement

ingediend op **1128** (2016-2017) – Nr. 3
30 mei 2017 (2016-2017)

Amendementen

op het ontwerp van decreet

houdende wijziging van
het Provinciedecreet van 9 december 2005,
het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011,
het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012
en het decreet van 4 april 2014
betreffende de organisatie en de rechtspleging
van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges

Documenten in het dossier:
1128 (2016-2017) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen

verzendcode: BIN

AMENDEMENT Nr. 3**voorgesteld door Kurt De Loor, Tine Soens en Els Robeyns**

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011

Artikel 2/1 (nieuw)

Een artikel 2/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 2/1. In artikel 8, 2°, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 wordt het woord "achttien" vervangen door het woord "zestien"."

VERANTWOORDING

De wijziging van het decreet biedt de historische gelegenheid om stemrecht vanaf zestien jaar te realiseren. Uit de hoorzitting in de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid van 17 mei 2017 bleek grote eensgezindheid over het voorstel om bij de volgende lokale verkiezingen zestien- en zeventienjarigen het recht te geven om te gaan stemmen. Zowel de Vlaamse Jeugdraad, Jongsocialisten, Jong Groen, JongCD&V en Jong VLD tonen zich grote voorstander. Het Kinderrechtencommissariaat, bij monde van kinderrechtencommissaris Bruno Vanobbergen, schaarde zich achter het voorstel en ook de meeste politieke fracties in het Vlaams Parlement tonen zich voorstander.

Jongeren vanaf zestien jaar een stem geven in het politiek debat zal het engagement en het enthousiasme van jongeren in de wereld rondom hen en in de politiek aanwakkeren. Dit voorstel erkent het recht van jongeren op participatie en valoriseert de inbreng van jongeren binnen onze samenleving als volwaardige actor. Wat de politiek beslist, heeft grote impact op het leven van jongeren: ze lopen school, fietsen naar huis, nemen de bus of gaan sporten in de plaatselijke sporthal enzovoort.

Stemrecht vanaf zestien jaar mag geen doel op zich zijn, maar moet een middel zijn om jongeren mee te laten participeren in de samenleving. In die zin dringen de indieners van dit amendement er dan ook op aan dat de Vlaamse Regering, in samenwerking met het onderwijs, de lokale besturen, de (jeugd-) verenigingen enzovoort, ervoor zorgt dat jongeren optimaal en actief geïnformeerd en gesensibiliseerd worden.

AMENDEMENT Nr. 4**voorgesteld door Kurt De Loor en Els Robeyns**

Artikel 27

Aan dit artikel een tweede lid toevoegen, dat luidt als volgt:

"In artikel 60 van hetzelfde decreet op de eerste regel het woord "achttien" vervangen door het woord "vijfentwintig"."

VERANTWOORDING

In de huidige politieke context valt op te merken dat in de aanloop naar de verkiezingen steeds meer kartels/nieuwe lijsten gevormd worden. Dat heeft als gevolg dat lijstnamen uit meer karaktertekens bestaan. Om in te spelen op een gewijzigde situatie en een tendens die zich meer en meer voltrekt, stellen de indieners een uitbreiding voor van het maximaal aantal tekens waaruit de lijstnaam mag bestaan.

AMENDEMENT Nr. 5**voorgesteld door Kurt De Loor en Els Robeyns**

Artikel 30

In de voorgestelde tekst, in paragraaf 2, op de vierde regel, het woord "gemandateerde" vervangen door het woord "gemandateerden".

VERANTWOORDING

Deze wijziging zorgt voor duidelijkheid en conformiteit met andere passages in de tekst.

AMENDEMENT Nr. 6**voorgesteld door Ingrid Pira**

Artikel 63/1 (nieuw)

Een artikel 63/1 invoegen, dat luidt als volgt:*"In artikel 166 van hetzelfde decreet het eerste lid vervangen door wat volgt:**"Het gemeentelijk hoofdbureau deelt het stemcijfer van iedere lijst achtereenvolgens door 1, 2, 3, 4, 5 enzovoort en rangschikt de quotiënten in de volgorde van belangrijkheid, tot er voor alle lijsten samen zoveel quotiënten worden bereikt als er leden te kiezen zijn."."*

VERANTWOORDING

Dit amendement zorgt ervoor dat voor de gemeenteraadsverkiezingen dezelfde regeling geldt als voor districts- en provincieraadsverkiezingen. Zo wordt gezorgd voor een heldere, uniforme regeling voor alle verkiezingen, die de evenredigheid ook beter respecteert dan het huidige stelsel-Imperiali bij de gemeenteraadsverkiezingen.

AMENDEMENT Nr. 7**voorgesteld door Kurt De Loor, Tine Soens en Els Robeyns**

Artikel 70/1 (nieuw)

Een artikel 70/1 invoegen, dat luidt als volgt:*"Art. 70/1. Artikel 249 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:**"Art. 249. Deelname aan de stemming is verplicht voor kiezers die de volle leeftijd van achttien jaar hebben bereikt."."*

VERANTWOORDING

De indieners van het amendement volgen het advies van de Vlaamse Jeugdraad waarbij bewust gekozen wordt voor stemrecht vanaf zestien jaar en geen stemplicht. Geen enkele jongere is dezelfde en niet elke jongere voelt zich klaar om te gaan stemmen. Dit amendement zorgt ervoor dat jongeren zelf de keuze kunnen maken om al dan niet gebruik te maken van het recht om te gaan stemmen.

AMENDEMENT Nr. 8**voorgesteld door Ingrid Pira**

Artikel 70/1 (nieuw)

Een artikel 70/1 invoegen, dat luidt als volgt:*"Aan artikel 250 van hetzelfde decreet wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:**"Zij die op de dag van de stemming een medisch attest kunnen voorleggen dat aantoont dat zij zich onmogelijk naar het stemlokaal kunnen begeven, worden geacht onmogelijk aan de stemming te kunnen deelnemen."."*

VERANTWOORDING

De problematiek van de volmachten blijkt een van de belangrijkste bronnen van vragen en bedenkingen die het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) heeft ontvangen. Uit de feiten blijkt dat er verschillende klachten werden ingediend over vermeende misbruiken bij het bekomen van volmachten, zoals bijvoorbeeld in rusthuizen.

Daarom stelt het agentschap voor om toe te laten dat ook kiezers die aan de hand van een medisch attest kunnen aantonen dat zij hun verplichting niet kunnen nakomen, niet moeten voldoen aan de grondwettelijke plicht.

AMENDEMENT Nr. 9**voorgesteld door Ingrid Pira**

BIJLAGE

De bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 vervangen door wat volgt:*"Provincie ANTWERPEN*

<i>provinciedistrict</i>	<i>gemeente</i>
<i>Antwerpen</i>	<i>Antwerpen (1) (2)</i>
	<i>Aartselaar</i>
	<i>Arendonk</i>
	<i>Baarle-Hertog</i>
	<i>Balen</i>
	<i>Beerse</i>
	<i>Berlaar</i>
	<i>Boechout</i>
	<i>Bonheiden</i>
	<i>Boom</i>
	<i>Bornem</i>
	<i>Borsbeek</i>
	<i>Brasschaat</i>
	<i>Brecht</i>
	<i>Dessel</i>
	<i>Duffel</i>
	<i>Edegem</i>
	<i>Essen</i>
	<i>Geel</i>
	<i>Grobbendonk</i>
	<i>Heist-op-den-Berg</i>
	<i>Hemiksem</i>
	<i>Herentals</i>
	<i>Herenthout</i>
	<i>Herselt</i>
	<i>Hoogstraten</i>
	<i>Hove (Antwerpen)</i>
	<i>Hulshout</i>
	<i>Kalmthout</i>
	<i>Kapellen (Antwerpen)</i>
	<i>Kasterlee</i>
	<i>Kontich</i>
	<i>Laakdal</i>
	<i>Lier</i>
	<i>Lille</i>
	<i>Lint</i>
	<i>Malle</i>
	<i>Mechelen</i>
	<i>Meerhout</i>
	<i>Merksplas</i>
	<i>Mol</i>
	<i>Mortsel</i>
	<i>Niel</i>
	<i>Nijlen</i>
	<i>Olen</i>

Oud-Turnhout
 Putte
 Puurs
 Ranst
 Ravels
 Retie
 Rijkevorsel
 Rumst
 Schelle
 Schilde
 Schoten
 Sint-Amands
 Sint-Katelijne-Waver
 Stabroek
 Turnhout
 Vorselaar
 Vosselaar
 Westerlo
 Wijnegem
 Willebroek
 Wommelgem
 Wuustwezel
 Zandhoven
 Zoersel
 Zwijndrecht

Provincie LIMBURG

provinciedistrict

gemeente

Hasselt

Hasselt (1) (2)
 Alken
 As
 Beringen
 Bilzen
 Bocholt
 Borgloon
 Bree
 Diepenbeek
 Dilsen-Stokkem
 Genk
 Gingelom
 Halen
 Ham
 Hamont-Achel
 Hechtel-Eksel
 Heers
 Herk-de-Stad
 Herstappe
 Heusden-Zolder
 Hoeselt
 Houthalen-Helchteren
 Kinrooi
 Kortesseem
 Lanaken
 Leopoldsburg
 Lommel
 Lummen

Maaseik
 Maasmechelen
 Meeuwen-Gruitrode
 Neerpelt
 Nieuwerkerken
 Opglabbeek
 Overpelt
 Peer
 Riemst
 Sint-Truiden
 Tessenderlo
 Tongeren
 Voeren
 Wellen
 Zonhoven
 Zutendaal

Provincie OOST-VLAANDEREN

provinciedistrict

gemeente

Gent

Gent (1) (2)
 Aalst
 Aalter
 Assenede
 Berlare
 Beveren
 Brakel
 Buggenhout
 De Pinte
 Deinze
 Denderleeuw
 Dendermonde
 Destelbergen
 Eeklo
 Erpe-Mere
 Evergem
 Gavere
 Geraardsbergen
 Haaltert
 Hamme
 Herzele
 Horebeke
 Kaprijke
 Kluisbergen
 Knesselare
 Kruibeke
 Kruishoutem
 Laarne
 Lebbeke
 Lede
 Lierde
 Lochristi
 Lokeren
 Lovendegem
 Maarkedal
 Maldegem
 Melle

Merelbeke
 Moerbeke
 Nazareth
 Nevele
 Ninove
 Oosterzele
 Oudenaarde
 Ronse
 Sint-Gillis-Waas
 Sint-Laureins
 Sint-Lievens-Houtem
 Sint-Martens-Latem
 Sint-Niklaas
 Stekene
 Temse
 Waarschoot
 Waasmunster
 Wachtebeke
 Wetteren
 Wichelen
 Wortegem-Petegem
 Zele
 Zelzate
 Zingem
 Zomergem
 Zottegem
 Zulte
 Zwalm

Provincie VLAAMS-BRABANT

provinciedistrict

gemeente

Leuven

Leuven (1) (2)
 Aarschot
 Affligem
 Asse
 Beersel
 Begijnendijk
 Bekkevoort
 Bertem
 Bever
 Bierbeek
 Boortmeerbeek
 Boutersem
 Diest
 Dilbeek
 Drogenbos
 Galmaarden
 Geetbets
 Glabbeek
 Gooik
 Grimbergen
 Haacht
 Halle
 Herent
 Herne
 Hoegaarden

Hoeilaart
 Holsbeek
 Huldenberg
 Kampenhout
 Kapelle-op-den-Bos
 Keerbergen
 Kortenaken
 Kortenberg
 Kraainem
 Landen
 Lennik
 Liedekerke
 Linkebeek
 Linter
 Londerzeel
 Lubbeek
 Machelen
 Meise
 Merchtem
 Opwijk
 Oud-Heverlee
 Overijse
 Pepingen
 Roosdaal
 Rotselaar
 Scherpenheuvel-Zichem
 Sint-Genesius-Rode
 Sint-Pieters-Leeuw
 Steenokkerzeel
 Ternat
 Tervuren
 Tielt-Winge
 Tienen
 Tremelo
 Vilvoorde
 Wemmel
 Wezembeek-Oppem
 Zaventem
 Zemst
 Zoutleeuw

Provincie WEST-VLAANDEREN

provinciedistrict

gemeente

Brugge

Brugge (1) (2)
Alveringem
Anzegem
Ardooie
Avelgem
Beernem
Blankenberge
Bredene
Damme
De Haan
De Panne
Deerlijk
Dentergem

*Diksmuide
Gistel
Harelbeke
Heuvelland
Hooglede
Houthulst
Ichtegem
Ieper
Ingelmunster
Izegem
Jabbeke
Knokke-Heist
Koekelare
Koksijde
Kortemark
Kortrijk
Kuurne
Langemark-Poelkapelle
Ledegem
Lendelede
Lichtervelde
Lo-Reninge
Menen
Mesen
Meulebeke
Middelkerke
Moorslede
Nieuwpoort
Oostende
Oostkamp
Oostrozebeke
Oudenburg
Pittem
Poperinge
Roeselare
Ruiselede
Spiere-Helkijn
Staden
Tielt
Torhout
Veurne
Vleteren
Waregem
Wervik
Wevelgem
Wielsbeke
Wingene
Zedelgem
Zonnebeke
Zuienkerke
Zwevegem*

(1) hoofdplaats van de provincie

(2) hoofdplaats van het provinciedistrict”.

VERANTWOORDING

Met dit amendement wordt ervoor gekozen in elke provincie te werken met één provinciaal kiesdistrict.

De halvering van het aantal te verkiezen provincieraadsleden zorgt ervoor, zeker in combinatie met de afschaffing van de apparentering, dat het aantal te verkiezen provincieraadsleden per provinciedistrict in sommige gevallen zeer laag ligt. Volgens de huidige bevolkingscijfers zouden bijvoorbeeld in Mechelen en Tongeren slechts zeven provincieraadsleden te verkiezen zijn, in Brugge en Maaseik zou het telkens om negen te verkiezen raadsleden gaan. Het gevolg is dat de effectieve kiesdrempel in dergelijke districten zeer hoog ligt, tot meer dan tien procent.

Door te kiezen voor één provinciaal kiesdistrict wordt niet enkel geopteerd voor een meer evenredige vertegenwoordiging, maar vooral voor een gelijke behandeling van alle kiezers en lijsten. Lijsten met 31 (Limburg) of 36 (de andere provincies) kandidaten zijn nog altijd een stuk korter dan de lijsten in grotere gemeenten en blijven dus perfect werkbaar.

